

Odešel docent František Vrhel, etnolog, lingvista a emeritní děkan FF UK

S velkou lítostí oznamujeme, že dne 16. 6. 2023 v Praze ve věku 80 let po krátké nemoci zemřela legenda českých humanitních a společenských věd, významný český etnolog, lingvista, iberoamerikanista, překladatel a emeritní děkan FF UK doc. PhDr. František Vrhel, CSc. (* 28. 5. 1943), přední domácí specialista na etnolingvistiku a teoretické orientace v etnologických a antropologických vědách, především na ty vycházející z lingvistických postupů.

František Vrhel byl bez diskuse jednou z nejvýraznějších a v dobrém slova smyslu nejexcentričtějších osobností spjatých s Filozofickou fakultou UK (především, ale nejen) v reformních devadesátých letech 20. a nultých letech 21. století. Celý svůj dlouhý a plodný život byl s naší fakultou profesně i citově spjat; poté, co zde v roce 1967 vystudoval románskou

filologii a rusistiku a získal tituly PhDr. a CSc., zde začal působit, nejprve od roku 1968 jako odborný asistent ve Středisku iberoamerických studií, od roku 1978 pak jako vědecký pracovník tehdejší Katedry etnografie a folkloristiky. Od roku 1987 do současnosti pak působil jako docent; habilitoval se novátorskou a vlivnou prací Podoby etnolingvistiky.

Osobnost Františka Vrhela je na FF UK neodmyslitelně spjata s liberálním a emancipačním duchem devadesátých let 20. století; v roce 1989 se totiž stal vedoucím Katedry etnografie a folkloristiky, kterou z dobově oborově relativně úzce profilovaného pracoviště zaměřeného na tradiční národopis proměnil na dynamický a výrazně internacionalizovaný akademický prostor. K tomu synergicky využil jak své rozsáhlé mezinárodní kontakty v zahraničí, především iberoamerickém prostoru a USA, tak i své jmenování proděkanem pro zahraniční styky. Po osamostatnění Střediska iberoamerických studií v roce 1991 modernizoval etnografickou katedru její transformací na Katedru etnologie; v roce 1993 získala status Ústavu etnologie; jako jeho vedoucí pak působil až do roku 2014. Vize Františka Vrhela bylo především rozšíření geografického i teoretického rozsahu etnologických studií; obor chápal jako areálově zaměřený v synergické trojjedinosti přístupů globální sociální a kulturní antropologie, evropské etnologie a komparativní folkloristiky.

Stejně výrazné bylo i působení Františka Vrhela jako děkana FF UK; v této funkci působil v letech 1994–2000. Nesmírnou šíří akademického působení a vliv Františka Vrhela na domácí a (středo)evropskou etnologii, lingvistiku a další obory je na tomto místě bohužel možné pouze naznačit; ve své bohaté publikační, vědecké, odborné a pedagogické činnosti vycházel jak z mnoha svých badatelských pobytů v zahraničí (například v USA, Mexiku, Peru, Španělsku či na Kubě), tak až neuvěřitelné znalosti mezinárodní odborné literatury v mnoha světových jazycích. Na místě je zmínit i jeho výraznou překladatelskou a

editorskou činnost, spjatou především s dílem Jorge Luise Borgese.

Jeho obrovské celoživotní dílo napříč několika obory představí rozsáhlý výbor z jeho celoživotního díla, který k osmdesátinám Františka Vrhela připravili jeho kolegové a který letos vyjde v nakladatelství Karolinum.

doc. PhDr. Petr Janeček, Ph.D.

V duchovním smyslu je možné všechno,
ale ve světě konečném jsou mnohé věci
nemožné.
Søren Kierkegaard

S hlubokým žalem oznamujeme všem příbuzným, přátelům a známým, že navždy odešel
naš milovaný manžel, tatínek, bratr, švagr a strýc,

pan

doc. PhDr. František Vrhel, CSc.

Zesnul tiše v pátek 16. června 2023 po krátké nemoci
ve věku 80 let.

Poslední rozloučení s naším drahým zesnulým bude v pátek 23.června 2023
v 11.20 hodin v Malé obřadní síni krematoria v Praze-Strašnicích.

Jménem rodiny:

Mgr. Maria Vrhelová
manželka

Silvie Vrhelová
dcera

Ing. Pavel Vrhel
bratr

Za projevy soustrastí upřímně děkujeme.

Pohřební ústav hl. m. Prahy, Ohlávková 25, Praha 10-Vršovice, tel.: 271721405, 271721405